

Europees Cartoon Centrum

Jaarverslag 2007

I have a dream

I have a dream, ik heb een droom...

I have a dream, ik heb een droom... Deze memorabele woorden, destijds met zoveel vuur en overtuiging door Dr. King uitgesproken, zijn bij mij altijd blijven nazinderen. In die mate zelfs dat, toen ik zovele jaren later, het idee opvatte om een project op te starten ter promotie van de cartoon, die fameuze woorden van Martin Luther King spontaan bij mij opwelden als leidmotief.

I have a dream, ook ik had een droom dus, weliswaar veel bescheidener en veel onbeduidender voor de mensheid in vergelijking met de idealen van Martin Luther King, maar toch een droom waar ik écht voor gegaan ben.

Een droom die de verbreiding en verspreiding van de cartoon in al zijn facetten beoogt. Mijn begeestering voor de cartoon als kunstvorm, mijn bewondering en respect voor de creativiteit en de spiritualiteit en het artistieke talent van de cartoonist, de mogelijkheden van de cartoon als communicatievorm en medium voor

het verspreiden van opinies over alle taalgrenzen heen, ziedaar een aantal elementen die hebben geleid tot een smeltkroes van gedachten en ideeën waaruit uiteindelijk het ECC, het Europees Cartoon Center is ontstaan.

Maar... zoals Willem Elsschot al lang vóór mij wist: *Tussen droom en daad staan wetten in de weg, en praktische bezwaren*. Alvorens de droom van het Europees Cartoon Center te kunnen realiseren, moesten dus heel wat watertjes, zeg maar zeeën, doorzwommen worden.

Er zijn heel wat uren van reflectie, brainstorming, vergaderen, onderhandelen en lobbyen aan vooraf gegaan vooraleer we uiteindelijk op 16 juni 2007 'ons' ECC konden openen. Een opening die door héél wat internationale cartoonisten werd bijgewoond.

Dit project kon slechts gerealiseerd worden dankzij het enthousiasme en de onbaatzuchtige inzet van de kleine, maar hechte groep medewerkers, die tijd noch moeite gespaard hebben om het Europees Cartoon Centrum gestalte te geven.

Het doorbladeren van dit jaarverslag vervult me met trots, trots over de realisaties tijdens dit eerste jaar. Realisaties die met een beperkt aantal middelen en uitsluitend met vrijwilligers tot stand zijn gekomen.

Maar de droom duurt voort, want de muren van het ECC staan dan wel recht, het dak ligt erop en de eerste activiteiten hebben plaatsgevonden, het blijven toch maar de eerste stappen in de realisatie van onze doelstellingen.

Ik nodig u dan ook uit om deze droom met mij te beleven.

Rudy Gheysens
Voorzitter

Begin 2007 werd hard gewerkt aan de constructie van het Europees Cartoon Centrum. Op 16 juni kon het gebouw officieel geopend worden door de gouverneur van de Provincie Oost-Vlaanderen, André Denys.

Tentoonstellingsruimte

Voor het houden van tentoonstellingen beschikt het ECC over een polyvalente ruimte en een ruime tentoonstellingszaal. De industrieel ogende ruimte zorgt voor een neutrale omgeving die de aandacht naar de werken trekt. Er werd extra aandacht besteed aan de verlichting, die cruciaal is voor een tentoonstellingsruimte. In de toekomst zal op de bovenverdieping

een derde tentoonstellingsruimte ingericht worden die een permanente tentoonstelling rond de geschiedenis van de Belgische cartoon zal huisvesten.

BRASSERie

Het cartooncafé werd als eerbetoon aan de Vlaamse cartoonist Brassier ingericht en krijgt daardoor ook de naam BRASSERie

Bibliotheek

Om onze collectie cartoonboeken, gadgets, documentatiemateriaal e.d. op te slaan werd een bibliotheek

ingericht die vrij toegankelijk is voor het publiek.

De bibliotheek werd genoemd naar de cartoonboekenverzamelaar Gustaaf Van Damme die zijn collectie aan het ECC geschonken heeft.

Het is de bedoeling om alle boeken in de bibliotheek in 2008 verder te ontsluiten en de archivering te optimaliseren.

Eind 2007 werd in de schoot van het ECC een cartoonboekenclub opgericht om de contacten tussen verzamelaars te bevorderen.

16de Euro-kartoenale Sloten en Sleutels

In 2007 werd de 16de biënnale cartoonwedstrijd met als thema "Sloten en Sleutels" georganiseerd.

Niet minder dan 989 tekenaars uit 84 landen zonden ons bijna 4000 cartoons. Zonder schroom kunnen we stellen dat de "Euro-kartoenale" hiermee tot de wereldtop behoort.

2de prijs: Luc Vernimmen

Traditioneel kwamen de meeste cartoons uit Iran (127) en China (118). Op de derde plaats staan de Belgen met maar liefst 60 deelnemers.

	1999	2001	2003	2005	2007
Deelnemers	893	723	517	662	989
Landen	57	72	63	65	84
Cartoons	3764	3812	2509	2524	3972

Opvallend hierbij is dat er zich een totaal nieuwe generatie van jonge Belgische cartoonisten aandient. Dit belooft voor de toekomst.

Ook dit jaar waren er inzendingen uit minder voor de hand liggende landen: Afghanistan, Australië, Azerbeidjan, Bolivië, Burkina Faso, DR Congo, Ecuador, Irak, Libanon, Moldavië, Nigeria, Rwanda, Sri Lanka, Suriname ...

De vakjury, onder leiding van André Nollet, had de zeer moeilijke taak uit dit grote aantal inzendingen 200 cartoons te selecteren voor de tentoonstelling en de prijswinnaars aan te duiden.

De jury van de 16de Euro-kartoenale

Een 350-tal belangstellenden, waaronder een groot aantal buitenlandse gasten, woonden de prijsuitreiking bij op vrijdag 6 april 2007.

Kamervoorzitter en Minister van Staat Herman De Croo gaf op humoristische wijze zijn kijk op het cartoonwereldje en Burgemeester Paul Tant opende traditioneel de tentoonstelling.

De tentoonstelling liep nog tot 20 mei 2007 in het onafgewerkte Europees Cartoon Centrum.

De integrale expositie werd dan tijdens de zomer 2007 (van 15 juni

tot 14 september) aan de Westkust tentoongesteld op 3 verschillende locaties in Nieuwpoort (Stadshallen en Museum voor Sleutel en Slot) en Koksijde (Cultureel Centrum).

Een rondreizende tentoonstelling met 80 werken zal vanaf 2008 in talrijke steden en gemeenten in Vlaanderen te zien zijn.

Ter gelegenheid van deze 16de Euro-kartoenale werd traditioneel ook een cartoonboek uitgegeven.

Deze prachtige catalogus bevat een selectie van een 100-tal tekeningen en is niet alleen een blijvend aandenken aan deze culturele manifestatie maar is door de jaren heen uitgegroeid tot een echt verzamelobject.

PRIJSWINNAARS

1ste prijs: Zhang Jia Xue (China)

2de prijs: Luc Vernimmen (België)

3de prijs: Pol Leurs (Luxemburg)

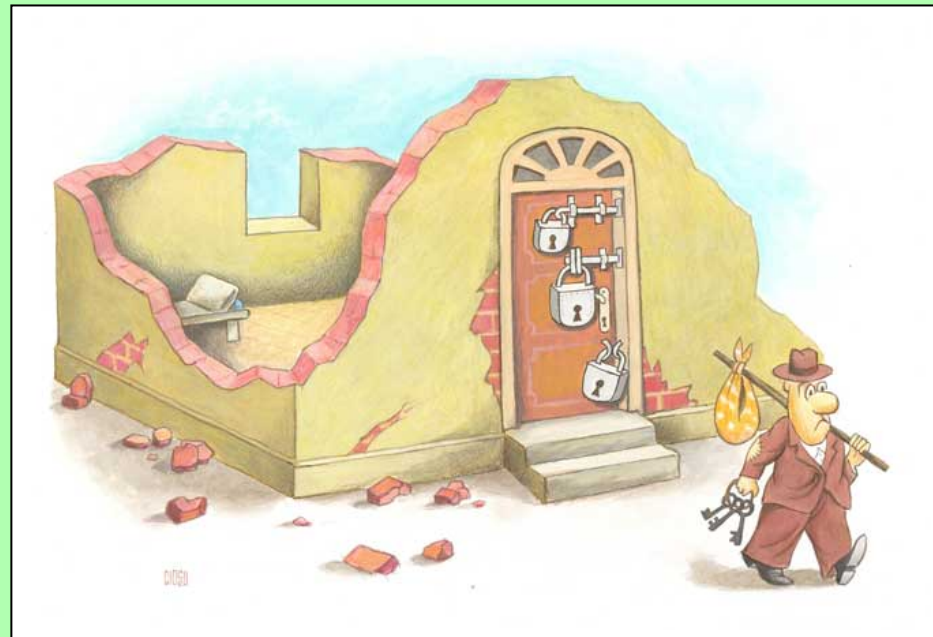
Prijs EU: Agim Sulaj (Italië)

Beste Belg: Ludo Goderis (België)

Keuer-prijs: Alfons Vos (België)

Eervolle vermeldingen:

- Edd Uluschak (Canada)
- Igor Patchenko (Rusland)

Visie

Om de drie maanden worden telkens twee nieuwe tentoonstellingen in het ECC georganiseerd. Hierbij wordt steeds een op artistiek vlak hoogstaande tentoonstelling gecombineerd met een 'populaire' tentoonstelling. Op deze manier hoopt het ECC zowel de cartoonkenner, als het brede publiek aan te spreken en de cartoon als kunstvorm bij dit brede publiek te promoten.

Aantal bezoekers

Om financiële redenen kon het ECC geen grote reclamecampagnes voor de tentoonstellingen voeren. Ondanks deze beperkte middelen werden toch reeds 2439 bezoekers geteld.

Mordillo

Als openingstentoonstelling kon het ECC de Argentijnse topcartoonist Mordillo strikken. Hij was trouwens zelf aanwezig op de opening. Meer dan 140 cartoonjuweeltjes van de hand van de meester werden voor

het eerst in België getoond. De tentoonstelling liep tot 30 september.

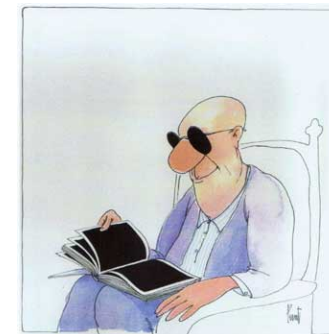
Thomas Pips en de Ronde

Ter gelegenheid van de doortocht van de Ronde van Frankrijk werd een hommage gebracht aan de Gentse cartoonist en geestelijke vader van Thomas Pips: Leo De Budt (Buth). Een 50-tal Thomas Pips' cartoons die tot 1982 in het speciale Rondekrantje van Het Volk verschenen werden tentoongesteld. Zoek het muisje: pure nostalgie!

10 + 2 Nieuwe Europeanen

Ook het ECC wou de 50ste verjaardag van het Verdrag van Rome niet zomaar laten voorbijgaan. 56 cartoonisten uit de 12 nieuwste EU-lidstaten hebben hun hoop, verwachtingen en angsten op papier gezet.

Punt (Jan van der Aa)

Van 7 oktober tot 30 december liep ook een retrospectieve van de cartoonist Punt, die dit jaar zijn 80ste verjaardag vierde. Jammer genoeg overleed Jan Van der Aa een week voor de tentoonstelling werd geopend. Het werd dus een eerbetoon aan één van Vlaanderens beste cartoonisten ooit.

Kunstenaar: en mijn rechten?

Op 8 december werd een eerste colloquium voor cartoonisten ingericht met als thema 'Kunstenaar: en mijn rechten?'. 25 cartoonisten namen aan het colloquium deel en werden geïnformeerd over de auteursrechten, de sociale- en fiscale wetgeving voor kunstenaars en er werd gedebatteerd over wedstrijdreglementen van cartoonales. Het werd een leerrijke dag voor de niet-professionele cartoonist.

't Jaar Grappig Getekend

Het eerste werkingsjaar van het ECC werd afgesloten op 14 december met

een eindejaarsconférence door André Nollet met als titel 't Jaar Grappig getekend'. Een jaaroverzicht aan de hand van de cartoons aangevuld met commentaar van de tekenaar zelf.

Huistekenaar 2008

Diezelfde avond werd ook onze huistekenaar 2008, Stefaan Provijn, bekend gemaakt. Hij zal het cartoongebeuren in en buiten het ECC een jaar lang op de voet volgen en op papier vastleggen.

Cartoontijdschrift Scherper

In 2006 heeft het ECC, in samenwerking met IHA en de cartoonistenvereniging KEVER een cartoontijdschrift 'Scherper' opgericht. Na een eerste werkingsjaar werd besloten het aantal bladzijden op te trekken van 12 tot 16.

www.ecc-kruishoutem.be

De drietalige website van het ECC werd eveneens in 2006 gelanceerd. Uiteraard is het een platform om de ECC-activiteiten aan te kondigen,

Andere activiteiten

maar ook andere cartoonactiviteiten en de cartoonwedstrijden van over gans de wereld worden op de site geplaatst. De bijgevoegde tabel geeft een overzicht van het gemiddelde aantal hits per maand en het aantal landen waaruit de bezoekers komen. De piekmomenten in februari en juni vallen samen met de bekendmaking van de geselecteerden van de Euro-kartoenale en de opening van het centrum.

Samenwerkingsverbanden

Het ECC werkt ook samen met andere organisaties in binnen- en buitenland. Om de contacten met de Franstalige collega's te bevorderen werd een samenwerkingsverband met het festival 'Rencontres internationales du Dessin de Presse en Brabant Wallon' gestart. Zowel de opening van het ECC, als het festival van Waver werden een ontmoeting tussen de Franstalige en Nederlandstalige cartoonisten.

Ook met de Griekse cartoon-organisatie Greekartoon, het Museum

van Schone Kunsten in Surgut (Siberië), het Servische cartoonfestival van Zemun en de Congolese cartoonistenvereniging 'Centre Africain de la Caricature' werd in 2007 nauw samengewerkt.

Het ECC gaat er prat op aanwezig geweest te zijn op elke opening van de grote (en kleinere) cartoonfestivals in Vlaanderen.

Advies en deelname jury's

Het ECC was vertegenwoordigd in héél wat jury's van internationale cartoonwedstrijden: Sint-Truiden, Athene, Zemun, Surgut, Legnica (Polen) en Bursa (Turkije).

Daarnaast werd advies verleend aan organisatoren van nieuwe cartoonwedstrijden en werd als broker opgetreden tussen organisaties die op zoek zijn naar cartoons/cartoonisten en de tekenaars zelf.

	jan	feb	maart	april	mei	juni
Hits	4862	5261	4677	4781	4097	6025
Landen	69	73	74	73	72	65
	juli	aug	sept	okt	nov	dec
Hits	4790	3546	3831	3710	3406	3038
Landen	66	70	75	74	66	66

Tentoonstellingen

Alessandro Gatto

Van 4 januari tot en met 16 maart stelt de Italiaan Alessandro Gatto 75 cartoons tentoon. Gatto is één van de succesrijkste cartoonisten van het ogenblik.

8 jaar regering Verhofstadt

Een tentoonstelling met cartoons over de regeerperiode Verhofstadt I en II als afsluiter van een politiek tijdperk. Van 4 januari tot en met 16 maart 2008.

Geperste Koppen

De paus van de karikatuur Jan Op De Beeck stelt een 100-tal karikaturen tentoon van 23 maart tot 15 juni.

Rêves de cochons

Een prachtige tentoonstelling van de Fransman Pierre Ballouhey, die ons op een sublieme humoristische manier naar de leefwereld van het varken brengt.

Satyrykon

Een overzichtstentoonstelling met de beste werken uit de geschiedenis van de Satyrykoncartoonale uit Legnica, Polen.

Stefaan Provijn

Als huiscartoonist 2008 krijgt Stef een persoonlijke tentoonstelling in het ECC.

50 jaar satire in Congo

In samenwerking met het Centre Africain de la Caricature uit Kinshasa wordt van september tot december een tentoonstelling georganiseerd rond 50 jaar satire in de Congolese pers). Terzelfdertijd loopt een tentoonstelling van Belgische cartoonisten over Congo in dezelfde periode.

Andere activiteiten

Colloquium cartoonisten

Een tweede colloquium voor cartoonisten zal georganiseerd worden.

Workshops

Een masterclass karikatuurtekenen en een workshop cartoontekenen met de computer zullen in de zomer georganiseerd worden.

Pedagogisch project scholen

Een pedagogisch project rond cartoons voor zowel basis- als secundair onderwijs zal tegen volgend schooljaar klaar zijn.

Eindejaarsconférence

Net als in 2007 zal het jaar 2008 worden afgesloten met een eindejaarsconférence met cartoons.

Samenwerking

De samenwerking met nationale en internationale cartoonorganisaties wordt verder gezet.

Voor het festival van Shrewberry zal het ECC een tentoonstelling van Belgische cartoonisten samenstellen. Een aantal andere projecten zijn in voorbereiding.

Het Europees Cartoon Centrum kon enkel gerealiseerd worden door de structurele steun van de Provincie Oost-Vlaanderen en een fantastische team vrijwilligers: Véronique, Jan, Jo, Christine, Fernand, Saskia, Rudy, Ro, Philippe, Filip, Katleen, Herman en Monique.

Meer info: <http://www.ecc-kruishoutem.be>